

İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK TEST- 5

1. Harp okulundan kurmay yüzbaşı olarak mezun olduktan sonra III. Ordu'ya atandı. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Manastır şubesini kuranlar arasında yer aldı. Çanakkale'de, Irak'ta daha sonra da Doğu ve Kafkas Cephelelerinde savaştı. Erzurum, Erzincan, Kars, Sarıkamış ve Gümrü'yü geri aldı. Erzurum Kongresi'nin toplanmasında önemli görevler de bulundu. Kurtuluş Savaşı'nda Doğu Cephesi komutanı oldu. Ayrıca Büyük Millet Meclisi'ne Edirne milletvekili olarak seçilmiştir. Türk milletinin varlık yokluk mücadelesi verdiği Birinci Dünya Savaşı ile Kurtuluş Savaşı yıllarında özellikle Doğu Anadolu'da gösterdiği kahramanlıklar dolayısıyla "Şark Fatihisi" unvanı ile anılan asker ve devlet adamıdır.

Bu parçada tanıtılan Milli Mücadele kahramanı kimdir?

- A) Mustafa Kemal
- B) İsmet Paşa (İNÖNÜ)
- C) Ali Fuat Paşa (CEBESÖY)
- D) Kazım Paşa (KARABEKİR)

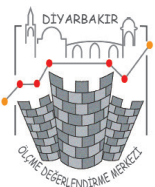
2.

● Milli Varlığa Düşman Cemiyetler ●

Cemiyet Adı	Amacı
Sulh ve Selameti Osmaniye Cemiyeti	Bu cemiyet, Osmanlı Devleti'nin varlığını devam etmesi için Padişah'ın emir ve isteklerine uyulması gerektiğini savunuyordu.
Teali İslam Cemiyeti	Osmanlı Devleti'nin, İngiltere'nin koruması altında varlığını devam ettirmesi gerektiğini savunur.
Wilson Prensipleri Cemiyeti	ABD mandasını savunan bu cemiyetin merkezi İstanbul'da bulunuyordu.
İngiliz Muhipler Cemiyeti	İngilizlerin yardım ve desteğiyle kurulan bu cemiyet, hilafet ve saltanatın güçlendirilmesi gerektiğini savunuyordu.

Bu tablodaki bilgilerin doğru olabilmesi için "cemiyet adı" kısmında yer alan hangi iki milli varlığa düşman cemiyetin yer değiştirmesi gerekir?

- A) Sulh ve Selameti Osmaniye - Teali İslam
- B) Wilson Prensipleri - İngiliz Muhipler
- C) Teali İslam - İngiliz Muhipler
- D) Wilson Prensipleri - Sulh ve Selameti Osmaniye

İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK TEST- 5

3. Osmanlı Devleti, kuruluşundan 18. yüzyıla kadar dünya devletleri arasındaki güçlü konumunu ve üstünlüğünü sürdürmeyi başardı. Fakat bu yüzyıldan sonra hem devlet içindeki hem de Avrupa'daki değişikliklerin etkisiyle gücünü kaybetmeye başladı. Ülkenin kötü yönetilmesi, üst üste yaşanan toprak kayıpları ve Avrupa'daki teknolojik gelişmelerin yeterince takip edilmemesi gibi olaylar Osmanlı gibi büyük bir devletin yıkılma sürecini daha da hızlandırdı. Devletin kötü yönetimi, güç ve çıkar odaklarının oluşmasına yol açtı. Bu durum karışıklıklara ve düzensizliklere neden oldu. Devlet otoritesinin bozulması sonucunda sosyal, ekonomik ve askeri yapılanmada çöküş başladı.

Verilen bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti toplumsal ve iktisadi açıdan sıkıntılı bir döneme girmiştir.
- B) Avrupa'daki yeniliklerden uzak kalınması çöküş dönemini hızlandırmıştır.
- C) Osmanlı Devleti her dönemde dünyada siyasi ve askeri bir güç olmuştur.
- D) Ulusal ve uluslararası değişimler Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir.

4. Erzurum Kongresi'nde alınan bazı kararlar aşağıda verilmiştir:

- Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
- Kuva-yı Milliye'yi etken ve milli iradeyi ege-men kılmak esastır.
- Hristiyan azınlığa, siyasi egemenliğimizi ve sosyal dengemizi bozucu ayrıcalık verilemez.
- Manda ve himaye kabul olunamaz.

Sadece bu bilgilerden hareketle hangisine varılamaz?

- A) Ulusal egemenliğin hedeflendiği
- B) Bağımsızlıktan ödün verilmeyeceği
- C) Gayrimüslimlere imtiyaz verilmemesi
- D) Geçici bir hükümetin kurulması gerektiği

DİYARBAKIR ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

5. TBMM ile Sovyetler Birliği arasında 16 Mart 1921'de imzalanan Moskova Antlaşması'na göre:

- İki taraftan birinin tanımadığı bir antlaşmayı diğer taraf da tanımayacak.
- Sovyetler Birliği kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecek.
- Sovyetler Birliği Misakımilli'yi kabul edecek.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Sovyetler Birliği, Sevr Antlaşması'nı reddetmiştir.
- II. TBMM, ulusal açıdan önemli bir adım atmıştır.
- III. Sovyetler Birliği, TBMM'yi resmen tanımıştır.
- IV. TBMM ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.

yargularından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve IV.
- D) I, III ve IV.

İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK TEST- 5

- 1905 yılında İstanbul Harp Akademisi'ni bitirerek Şam'da 5. orduda görev aldı.
- 1909 yılında Meşrutiyet'e karşı çıkan, 31 Mart Ayaklanması'nı bastıran Hareket Ordusu'nun Kurmay Başkanlığı'nı yaptı.
- 1911 yılında Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı Derne ve Tobruk'ta başarılı mücadeleler verdi.
- 1915 yılında I. Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri'ne karşı Çanakkale Cephesi'nde büyük bir kahramanlık destanı yazdı.

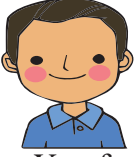
Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili verilen bu bilgiler doğrultusunda;

- Aldığı görevlerde başarılı olduğuna,
- Kazandığı başarılar sonucunda askeri rütbeler aldığına,
- Trablusgarp Savaşı'nı Osmanlı Devleti'nin kazandığına,
- Mustafa Kemal'in mezun olduktan sonra ilk atandığı yerin Şam olduğuna

yargılarından hangisine ulaşamaz?

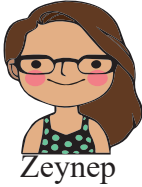
- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) II, III ve IV.

7. Aşağıda verilen öğrenciler Sakarya Meydan Muharebesi'nin sonuçlarını kendi aralarında tartışmaktadır.

Yusuf

Bu savaştan sonra Mustafa Kemal'e "gazilik unvanı ve mareşallik rütbesi" verilmiştir.

Zeynep

Fransa ile Ankara Antlaşması imzalandı ve böylece Güney Cephesi kapanmış oldu.

Ceren

Bu savaştan sonra Milli Mücadele'ye olan güven artmış, iç isyanlar ve asker kaçağı gibi olaylar azalmıştır.

Hakan

Bu zaferle İngiltere'nin BMM güçlerine bakışı değişmiş ve Yunanistan arkasındaki İngiliz desteğini kaybetmiştir.

Öğrencilerden hangileri bu savaşın uluslararası sonuçlarını söylemiştir?

- A) Zeynep ve Hakan   B) Ceren ve Yusuf
C) Yusuf ve Zeynep   D) Hakan ve Yusuf

İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK TEST- 5

8.

Matematik öğretmeni sert bir adamdı.

Sınıfta birinci, ikinci tanımıyordu.

Bir gün bize “Aranızda kimler kendine güveniyorsa kalksınlar, Onları çalıştırma danışmanı yapacağım” dedi. Ayağa öyleleri kalktı ki ben kalkmamayı yeğledim. Bunlardan birinin danışmanlığı altına girdim ama kısa zamanda dayanma gücüm tükendi. Bir gün ayağa kalkarak “Ben bundan iyi yaparım” dedim. Öğretmen bunun üzerine beni çalıştırma danışmanı yaptı.

Mustafa Kemal’in fikir hayatına etki edenlerden biri de tarih öğretmeni Mehmet Tevfik idi. Tevfik Bey, derslerinde Fransız İhtilali ve düşünürlerinden de bahseder, öğrencilerinin ufkunu genişletirdi. Mustafa Kemal, kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında “Bana yeni bir ufuk açtı” diyerek, övgüyle bahsederdi.

Güzel yazmak ve söylemek isteği kalıcı idi. İstanbul Harp Okulunda ders aralarında kompozisyon alıştırmaları yapıyorduk. Saati elimize alıyor “Bu kadar dakika sen söyle, bu kadar dakika ben söyleyeceğim” diye yarışmalar düzenliyor, tartışmalar yapıyorduk.

Diyagramlarda anlatılan olayların Mustafa Kemal’in;

- I. Liderlik özelliği kazanmasında,
- II. Hitabet yeteneğinin gelişmesinde,
- III. Milli tarih bilinci kazanmasında,
- IV. Yabancı dil bilgisini geliştirmesinde,

hangilerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) I, II ve III.
- B) II, III ve IV.
- C) I, III ve IV.
- D) I, II, III ve IV.

9.

Selanik kaybedilmiş, topraklar işgal altındadır. Açlık, yoksulluk tüm yurdu ele geçirmiş, vatan evlatları çocuk yaşta askere gitmeye başlamıştır. Direnişin meşalesini yakmak için yanıp tutuşan genç delikanlı, toprakları uğruna gözünü kırpmadan canını vermeye hazır olan askerlerin hayatlarını kurtarmak için Mekteb-i Tıbbiye’ de eğitim alır. Yurdunu kurtarmak için çıktığı yolda asla geri adım atmaz, çalışır çabalar. Hürriyet için eğitimini bitirmeden kendini cephelerde bulur.

Memleket yorgun, halk yığındır. Tıbbiyeli bu genç ise bağımsızlık aşkının önemli temsilcilerinden biri olacaktır. Amerikan mandası mı yoksa İngiliz mandası mı tartışmalarının olduğu zor zamanlardır. Daha 19 yaşındayken Tıbbiyelileri temsilen Sivas Kongresine katılan genç:

“Paşam, delegesi bulunduğum Tıbbiyeliler, beni buraya bağımsızlık davamızı başarma yolundaki çalışmaya katılmak üzere gönderdiler. Mandayı kabul edemem. Eğer kabul edecek olanlar varsa, her kim olursa olsun karşı koyar ve onları kınarız. Olmayacak şey ama manda fikrini siz kabul ederseniz, sizi bile reddeder ‘Mustafa Kemal vatan kurtarıcısı değil, vatan hainidir’ deriz.”

İçi vatan sevgisiyle dolup taşan bu hürriyet sevdalısı, aydın genç Tıbbiyeli Hikmet’tir.

Mustafa Kemal, “Evlad, müsterih ol. Gençlikle kıvanç duyuyor, gençliğe güveniyorum. Biz azınlıkta kalsak bile mandayı kabul etmeyeceğiz. Parolamız tektir ve değişmez: Ya istiklal ya ölüm” konuşmasını vatan aşığı Hikmet’in sözleri üzerine yapar.

Parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Tıbbiyeli Hikmet, tüm yararlı cemiyetleri Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adıyla bir çatı altında toplanmasını öneren kişidir.
- B) Tıbbiyeli Hikmet, Sivas Kongresi’nde milli bağımsızlığa zıt düşünceleri savunan Mustafa Kemal bile olsa bunu reddeden ve karşı gelebilen kişidir.
- C) Tıbbiyeli Hikmet, okul binasına Türk bayrağını asarak İngilizlere karşı olağanüstü bir direniş başlatan kahramalardan biridir.
- D) Tıbbiyeli Hikmet, Amerikan mandasını mı yoksa İngiliz mandasını mı kabul edelim tartışmalarının olduğu bu zor zamanlarda Amerikan mandasını savunan kişidir.

İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK TEST- 5

10.

"Cahil idiler; çünkü tek kurtuluş dayanağının millet olduğunu ve olacağını takdir edemiyorlardı. Padişah'a dalkavukluk ederek, yabancılara hoş görünerek, yumuşak ve nazik davranarak büyük gayeleri gerçekleştirebileceği gafletini gösteriyorlardı."

"Efendiler, zavallı ulusumuzu tutsak etmek isteyen düşmanları mutlaka yeneceğimize olan güven ve inancım, bir dakika olsun sarsılmamıştır. Bu dakikada, bu kesin inancımı yüce heyetinize karşı, bütün ulusa karşı ve bütün dünyaya karşı ilan ederim."

Ben ilk defa bu işe başladığım zaman, çok akıllı geçinen bazı kişiler bana sordular: "Paramız var mıdır?... Silahımız var mıdır?"
' Yoktur 'dedim.
O zaman, " O halde ne yapacaksınız?" dediler.
'Para olacak, ordu olacak ve bu ulus bağımsızlığını kurtaracaktır!' dedim.

Mustafa Kemal'in, "Nutuk" adlı eserinde geçen bu sözleri ile Milli Mücadelede yaşanan gelişmelerden;

- I. Tekalifi Millîye Emirleri'nin yayımlanması
  - II. Manda ve himaye fikrinin reddedilmesi
  - III. İngiliz Muhipleri Cemiyeti'nin kurulması
- hangileri arasında doğrudan bir ilişki vardır?**

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

11.

I. İnönü zaferinden sonra İtilaf Devletleri'nin isteği üzerine Londra Konferansı toplandı.
(23 Şubat – 12 Mart 1921)

Konferansın Toplanma Amacı

- *Yunan ordusunun toparlanması için zaman kazandırmak.
- *Sevr Antlaşmasını küçük değişikliklerle TBMM'ye kabul ettirmek

TBMM'nin Katılma Sebepleri

- *Misakımilli'yi dünya kamuoyuna duyurmak.
- *Türkler barışa yanaşmıyor tezini ortadan kaldırmak.

Toplantının Sonucu

- *İtilaf Devletleri'nin kabul edilemez teklifler sunması yüzünden hiçbir sonuç alınamamıştır.

Diyagramdaki bilgilerden yola çıkarak, Londra Konferansı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- TBMM, Sevr Antlaşmasında yapılan değişiklikleri kabul etmiştir.
- TBMM, toplantıya katılarak, uluslararası alanda resmen tanınmıştır.
- İtilaf Devletleri'nin asıl amacı, Yunan ordusuna zaman kazandırmaktır.
- TBMM, hakkında yapılan kara propagandaların asılsız olduğu kanıtlanmıştır.

YAYIN KURULU

Merdal AKSOY	Diyarbakır Ölçme Değerlendirme Merkezi
Ali AÇIKGÖZ	Şehit Bşk. Fatih Özdil İmam Hatip Ortaokulu
Bilal BAŞCAN	Şehit Öğretmen Nuriye Ak Ortaokulu
Cemile AKGÜNDÜZ	Mevlana Halit Ortaokulu
Nurettin ÜRE	Şehit Haşim Türkoğlu İmam Hatip Ortaokulu
SEYFETTİN ÖZBEK	İnönü Ortaokulu

1. D 2. C 3. C 4. D 5. B 6. C 7. A 8. A 9. B 10. D 11. A

